

Klassen 3h - Undervisningsbeskrivelse

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin(er)	2022/23
Institution	Fjerritslev Gymnasium
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Sofie Toutain Dubillot
Hold	2022 psC/h2 (3h psC/2)

Oversigt over gennemførte forløb

Titel A	Introduktion til psykologi
Titel B	Opdragelse og læring
Titel C	Ondskabens psykologi
Titel D	Ungdom og sociale medier
Titel E	Udvikling og omsorg

Beskrivelse af de enkelte forløb (1 skema for hvert forløb)

Titel A	Introduktion til psykologi Dette korte, indledende forløb har til formål at introducere eleverne til psykologifaget i gymnasiet med særligt fokus på den vigtige skelnen mellem hverdags- og videnskabelig psykologi. Derudover er der også en introduktion til psykologien som et mangfoldigt fag med et ben i både natur-, samfunds- og humanvidenskaben og med mange forskellige retninger og syn på mennesket. Faglige mål: - inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden Litteratur: - "Den mangfoldige psykologi" (Psykologiens veje, cirka 15 sider)
Indhold	<i>Kernestof:</i> Introduktion-til-PsykologiC-kompendium.docx
Omfang	Estimeret: Ikke angivet Dækker over: 3 moduler
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

<p>Titel B</p>	<p>Opdragelse og læring</p> <p>Indhold: Formålet med dette forløb er at opnå en viden om, hvordan individet formes af opdragelse såvel derhjemme som i institutioner, der også udgør en stor del af børns hverdag i Danmark i det senmoderne samfund. Derudover skulle eleverne have indsigt i læring: hvordan man lærer, og hvordan det kan opfattes forskelligt ud fra forskellige perspektiver, der står stærkere sammen end hver for sig, da der er mange elementer involveret i læring. Læring kan også kobles logisk sammen med bl.a. opdragelse, idet vi lærer hele tiden hver dag, og en stor del af barnets læring sker gennem den opdragelse, som mere erfarne individer står for (omsorgspersoner, pædagoger, lærere mv.). Foruden teorier om opdragelse og læring skulle eleverne opnå en viden om, hvordan vigtige dele af hukommelsen fungerer, og hvorfor det er altafgørende for at lære og selvfølgelig huske, hvad man lærer. De skulle også opnå en indsigt i motivation for at få en god forståelse af, hvad der motiverer mennesket til at ville lære. Og slutteligt forsøgte vi at vurdere, hvordan konkurrencestaten kan påvirke motivation og hukommelse.</p> <p>Kernestof: Kognition og læring - Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse - Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverden Udviklingspsykologi - Menneskets udvikling, herunder betydningen af arv, miljø, køn og kultur</p> <p>Kompetencer og mål (jf. læreplanen): - Kompetencer i at redegøre for centrale dele i psykologiske teorier og undersøgelser - Kunne formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof - Kompetencer i at udvælge og anvende fagets teori og metoder til at undersøge problemstillingerne - Vise et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning - Kompetencer i at se og anvende flere forklaringsmuligheder på en psykologisk problemstilling - Kompetencer i at være kritisk over for den anvendte teori og undersøgelser - Kompetencer i at vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger</p> <p>Litteratur: Fra Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (webbog: Nielsen, Forlaget Øknom Online, 2015) - "Familie og opdragelse" (https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2123) - "Adfærdspsykologi – Behaviorisme" (https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1603) - "Skinner og den operante betingning" (https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1641) - "Hukommelsen" (https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1856)</p> <p>Fra Psykologiens Veje (ibog: Larsen, Systime, 2021): - "Social indlæringsteori" (p5157) - "Barnet i den senmoderne familie" (p5187) - "Motivationsprocesser" (p5290) - "Unge i konkurrencestaten" (p5414)</p> <p>Supplerende materiale: - "Lærer i opråb til forældre: Jeg har fået nok af jeres svar, når jeg skriver hjem om jeres børns dårlige opførsel" (Berlingske, 2019) - "Mange unge mangler motivationen" (Politiken, 2012) - "Den perfekte opdragelse? (1)" - "Kære forældre – gider I lige opdrage jeres børn?" (Jydske Vestkysten, 2016) - "Opdragelsesidealer" (undersøgelse gengivet i Psykologiens Veje)</p>
<p>Indhold</p>	<p><i>Kernestof:</i> Familie og opdragelse Lærer i opråb til forældre - Jeg har fået nok af jeres svar... - uddrag.docx Psykologiens veje s. 150-153 OCR.pdf Adfærdspsykologi - behaviorisme Skinner og den operante betingning Social indlæringsteori.docx Hukommelse Psykologiens veje - Motivation OCR.pdf Unge i konkurrencestaten (1).docx</p>
<p>Omfang</p>	<p>Estimeret: Ikke angivet Dækker over: 9 moduler</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	

Ondskabens psykologi

Indhold:

Vi lærte i den indledende fase om definitionen på ondskab, typer af ondskab og den vigtige pointe, at onde handlinger faktisk sjældent er noget, man gør bare for at være ond. Herfra gik vi i dybden med forskellige perspektiver på den ondskab, som bl.a. Breiviks terrorhandlinger afrundingsvist kunne belyses igennem. Eleverne skulle lære at belyse problemstillinger med brug af teorier fra både socialpsykologi, udviklingspsykologi og personlighedspsykologi. Vi så derfor både på, hvordan bl.a. vores sociale adfærd og vores holdninger kan medvirke til ondskab, men så også nærmere på barndommens betydning for empati samt den dyssoziale personlighedsforstyrrelse. Metodemæssigt skulle eleverne skal opnå en indsigt i de etiske problemstillinger, der kan være ifm. psykologisk forskning, og det opnåede vi igennem et nærmere indblik i nogle af de socialpsykologiske eksperimenter, der har haft afgørende betydning på vores forståelse af netop ondskab.

Kernestof:

Socialpsykologi

- social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse
- stereotyper, fordomme og diskrimination

Udviklingspsykologi

- Menneskets udvikling, herunder betydningen af arv, miljø og kultur
- Tilknytning og sårbarhed

Personlighed og identitet:

- identitet og personlighed

Kompetencer og mål (jf. læreplanen):

- Kompetencer i at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag
- Kompetencer i at redegøre for centrale dele af psykologiske teorier og undersøgelser
- Kompetencer i at se og anvende flere forklaringsmuligheder på en psykologisk problemstilling
- Kompetencer i at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
- Kompetencer i at anvende fagets teori og metoder
- Kompetencer i at demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning
- Kompetencer i at redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser

Litteratur:

Fra Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (webbog: Nielsen, Forlaget Øknom Online, 2015)*:

- "Hvad er ondskab?" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1568>)
- "Konformitet" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1527#1535>)
- "Autoritet og lydighed" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1527>)
- "Holdninger" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1527>)
- "Stereotyper og fordomme" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1551>)
- "Sammenbrud i gruppen" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1505>)
- "Ondskab og rolleforventninger" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1568>)
- "Perception" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1781>)

*Overskrifterne markerer hvilke dele af siden, der er blevet læst (derfor er samme side linket flere gange)

Fra Psykologiens Veje (ibog: Larsen, Systime, 2020):

- "Robbers Cave" (c13135)
- "Filterbobler og ekkokamre" (c14078)
- "Psykopaterne" (p5114)
- "Kerneselv" (p5048)

Supplerende materiale:

- "Unge vil forsvare gruppen med deres liv" (videnskab.dk, 2009)
- "Nye oplysninger om masseorderen: Så forfærdelig var Breiviks barndom" (BT, 2016)
- Dokumentar: Lydighedens dilemma (uddrag)
- Dokumentar: Et ekstremt netværk (uddrag)
- Dokumentar: En morder vender hjem (uddrag)
- Dokumentar: Breivik – den norske terrorist
- "The Stanford Prison Experiment" (youtube)

Indhold	<i>Kernestof:</i> Hvad er ondskab? Konformitet Robbers Cave eksperimentet.docx Autoritet og lydighed Holdninger Stereotyper og fordomme Gruppelarisering og Risky shift Filterbobler og ekkokamre - forkortet.docx Ondskab og rolleforventninger Afsnit Ekspertgrupper til Breivik-case.docx
Omfang	Estimeret: Ikke angivet Dækker over: 10 moduler
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Ungdom og sociale medier

Indhold:

I dette forløb så vi på, hvorfor ungdommen er en kritisk periode for identitetsudvikling, og hvilken betydning såvel de sociale medier som det senmoderne samfunds generelle træk kan have for de unges identitet og psykiske velbefindende. Vi kom omkring, hvorfor unge i det hele taget bruger så meget tid på de sociale medier, idet vi så på, hvad der motiverer mennesket, og hvordan vores opmærksomhed fungerer, og hvad den er styret af, samt hvad der skader den. Derudover så vi nærmere på den selvscenesættelse, som sociale medier muliggør, og hvilken betydning det har for bl.a. identitet og selvopfattelse, herunder også forskellen mellem 'virkelighed' og fremstilling på Instagram mv. Den digitale dannelse blevet også inddraget eksplicit i forløbet i forbindelse med mobning på internettet, men ligger også implicit i den læring, eleverne får igennem forløbet. Vi debatterede afrundingsvist også på teoretisk grundlag det aktuelle spørgsmål, hvorfor der er så udbredt en mistro blandt unge, om det er faktorer i samfundet eller måske de sociale medier, der betyder, at mange unge er stressede og kede af det (jf. de mange bekymrende undersøgelser om unges trivsel).

Kernestof:

Personlighed og identitet

- identitet og personlighed
- individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping

Socialpsykologi:

- social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse
- kommunikation i sociale sammenhænge og på sociale medier

Kognitionspsykologi

- Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse

Kompetencer og mål (jf. læreplanen):

- Kompetencer i at redegøre for centrale dele i psykologiske teorier og undersøgelser
- Kompetencer i at udvælge og anvende fagets teori og metoder til at undersøge problemstillingerne
- Kompetencer i at se og anvende flere forklaringsmuligheder på en psykologisk problemstilling
- Kompetencer i at være kritisk over for den anvendte teori og undersøgelser
- Kompetencer i at vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger

Litteratur:

- Fra Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (webbog: Nielsen, Forlaget Øknom Online, 2015)
- "Trækteorier om personligheden" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1367>)
 - "Erikson om ungdomsårene" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2520>)
 - "Grundlandet for vore handlinger – motivation" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1955>)
 - "Maslow og behovspyramiden" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2548>)
 - "Hverdagens rollespil. Når vi fører os frem" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2684>)
 - "Selvet og selvopfattelsen" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1487>)
 - "Kognitionspsykologi" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1777>)
 - "Tændthed og opmærksomhed" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1813>)
 - "Stress og coping" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1958>)

Fra Psykologiens Veje (ibog: Larsen, Systime, 2020):

- "Identitet som reflektivt projekt" (c13230)
- "Mobning" (c12423)
- "Unge i konkurrencestaten" (p5414)

Supplerende materiale:

- "Simone mobbet siden 2. klasse: dø, klamme kælling" (BT, 2012)
- "Sandra Willer er og bliver teenager af tiden - og tiden vil have en pæn pige" (Berlingske, 2015)
- "Facebook får os til at føle os som tabere" (videnskab.dk, 2011)
- "Unge liv er styret af Facebook" (uddrag, Politiken, 2013)
- "Piger i 9. klasse lider af forventningspres fra alle sider" (uddrag, Politiken, 2020)
- "Limbo – når sabbatår er fucked" (DR)

Indhold	<p><i>Kernestof:</i></p> <p>Trækteorier om personligheden</p> <p>Erikson om ungdomsårene</p> <p>Identitet som refleksivt projekt - Tekst ligger på OneNote.</p> <p>Motivation</p> <p>Maslow og behovspyramiden</p> <p>Afsnit</p> <p>Hverdagens rollespil</p> <p>Selvet og selvopfattelsen</p> <p>I dag skal vi se nærmere på mobning på internettet. Vi skal se på årsager og konsekvenser. I skal læse følgende vedhæftede fil:</p> <p>Psykologiens veje - Mobning OCR.pdf</p> <p>I dag skal vi se på et af de helt store problemer for den danske befolkning og herunder de unge, nemlig stress. I skal læse i jeres webbog om stress og derudover skal I (gen)læse om unge i konkurrencestaten.</p> <p>Stress og coping</p> <p>Unge i konkurrencestaten.docx</p> <p>Blogindlæg - test din delte opmærksomhed.docx</p> <p>I dag skal vi se på opmærksomhed og OSN (Optimalt Stimulations Niveau) og hvordan disse kognitive egenskaber kan påvirkes af den udbredte brug af skærme. I skal læse følgende:</p> <p>Tændthed og opmærksomhed</p>
Omfang	<p>Estimeret: Ikke angivet</p> <p>Dækker over: 9 moduler</p>
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Udvikling og omsorg

Indhold:

Formålet med dette forløb var, at eleverne skulle lære om den sunde udvikling, der skal gøre os til 'velfungerende' mennesker, og hvad det kræver af både omsorgspersoner, barnet samt det samfund, der danner rammen om familierne. Parallelt hermed så vi på, hvilken betydning det kan have for individet, hvis det ikke lykkes at give barnet den tilstrækkelige omsorg, herunder i form af omsorgssvigt og utryk tilknytning. Vi kom også komme ind på, at nogle mennesker kan klare sig på trods, ved at se på sårbarhed og resiliens. Forløbet inddrager den generelle betydning, som udvikling har for skabelsen af selvet, som danner basis for menneskets fremtidige forståelse af sig selv og omverdenen.

Kernestof:

Udviklingspsykologi

- Menneskets udvikling, herunder betydningen af arv, miljø, køn og kultur
- Tilknytning, sårbarhed og resiliens

Personlighed og identitet:

- individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping

Kognition og læring

- Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverden

Kompetencer og mål (jf. læreplanen):

- Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske
- Kompetencer i at redegøre for centrale dele i psykologiske teorier og undersøgelser
- Kunne formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof
- Kompetencer i at udvælge og anvende fagets teori og metoder til at undersøge problemstillingerne
- Vise et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning
- Kompetencer i at se og anvende flere forklaringsmuligheder på en psykologisk problemstilling
- Kompetencer i at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde
- Kompetencer i at vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger

Litteratur:

Fra Grundlæggende psykologi og socialpsykologi (webbog: Nielsen, Forlaget Øknom Online, 2015)

- "Erik Erikson. En beskrivelse af hele livet" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2107#2108>)
- "Tilknytning" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2131>)
- "Omsorgssvigt" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/2142>)
- "Indlært hjælpeløshed" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1677>)
- "Self-efficacy - også en slags selvtillid" (<https://grundlaeggendepsykologi-socialpsykologi.praxis.dk/1487#1498>)

Fra Psykologiens Veje (ibog: Larsen, Systime, 2021):

- "Kerneselv" (p5048)
- "Temperament" (p4903)
- "Børns reaktioner på omsorgssvigt" (p5128)
- "Kauai-undersøgelsen" (c11216)

Supplerende materiale:

- "Det får alvorlige følger, hvis små børn ikke har nok voksne omkring sig" (Kristeligt Dagblad, 2019)
- "Lille menneske – hvad føler jeg? (4)" (DR1, 2007)
- "Er du mors lille dreng?" (TV2, 1998)
- Klip fra "Er du mors lille dreng? - 10 år senere" (TV2, 2008)
- Klip fra "Mors lille dreng på egne ben" (TV2, 2017)
- "Tidligt skadede adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksne" (Videnskab.dk, 2017)
- "Fortællingen om en mønsterbryder" (Århus Stiftstidende, 2010)
- "Forskningsmetoder" (Undersøgelser i psykologi)

Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>I dag skal vi afrunde forløbet om Ungdom og sociale medier. Da det er lidt tid siden sidst, skal I hjemmefra kigge på oversigten over det forløb, vi afrunder i dag, for at danne jer et overblik over temaer og teori - notér, hvis der er noget, I slet</p> <p>Forløb - Ungdom og sociale medier.docx Begrebsliste - Ungdom og sociale medier.docx</p> <p>I dag starter vi på det sidste eksamensforløb, og vi går helt tilbage til begyndelsen på livet. I skal læse om Eriksons udviklingsteori (I har læst om den før i forbindelse med ungdom) med fokus på at forstå teorien overordnet samt de første to udvik</p> <p>Eriksons stadieteori</p> <p>I dette modul skal vi arbejde med Daniel Sterns udviklingsteori (vedhæftet), som I også læste ifm. Ondskabens psykologi. Udviklingen af kerneselveet starter fra barnet bliver 2-3 måneder, hvor det bliver mere opmærksomt på sine omgivelser.</p> <p>Stern - kerneselveet.docx</p> <p>I dette modul skal vi se på, hvordan også barnet er født med et temperament, der kan påvirke relationen mellem barn og forælder. I skal læse den vedhæftede fil:</p> <p>Temperament - Thomas og Chess' undersøgelse.docx</p> <p>I dette modul skal vi tale om tilknytning og typer af tilknytning - en ting med stor betydning for vores relationer til andre mennesker hele livet igennem. I skal læse følgende i jeres webbog:</p> <p>Tilknytning</p> <p>I dag skal vi se på typer af omsorgssvigt og mulige reaktioner herpå. I skal læse et kort afsnit i jeres webbog og derudover teksten, som ligger på OneNote under modulet "Omsorgssvigt og konsekvenser":</p> <p>Omsorgssvigt</p> <p>Afsnit</p> <p>I dag skal vi se på det omtalte begreb "social arv", som dog er et kritiseret begreb, hvorfor vi også tilføjer begreberne: chanceulighed og risikobørn. Derudover skal vi se på self-efficacy og indlært hjælpeløshed som to ting med stor betydning for,</p> <p>Social arv</p> <p>Indlært hjælpeløshed</p> <p>Self-efficacy</p> <p>Vi skal i dag afrunde vores forløb om Udvikling og omsorg ved at forsøge at inddrage teorier, begreber mv. til at analysere aktuelle problemstillinger. For at være forberedt til dagens modul, skal I læse det vedhæftede dokument (repetition om kvalita</p> <p>Undersøgelser i psykologi - Kvantitativ og kvalitativ metode .docx</p>
Omfang	Estimeret: Ikke angivet Dækker over: 9 moduler
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Vis samlet undervisningsbeskrivelse samt elevtilknytning til forløb